

ת"פ 22761/04/16 - אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין - חקירות מרכז מדור תביעות נגד שי-לי-אור צעצועים בע"מ, אברהם שכטר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 22761-04-16 אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין
- חקירות מרכז מדור תביעות נ' שי-לי-אור צעצועים
בע"מ ואח'

לפני
המאשימה
כבוד השופטת דנה אמיר
אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין - חקירות מרכז
מדור תביעות
ע"י ב"כ מתמחה הילה גורדון

נגד
הנאשמים
1. שי-לי-אור צעצועים בע"מ
2. אברהם שכטר
ע"י ב"כ עו"ד עדי ארליך

גזר דין

רקע ותמצית כתב האישום:

1. הנאשמים הורשעו על יסוד הודאתו של נאשם 2, בביצוע שתי עבירות לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשס"א-1961 (להלן: "הפקודה"). על פי עובדות כתב האישום נאשמת 1 (להלן: "הנאשמת") היא חברה פרטית, אשר הוקמה בשנת 2011 ועסקה במכירת צעצועים. הנאשם 2 (להלן: "הנאשם") היה מנהלה הפעיל בתקופה הרלוונטית לכתב האישום. הנאשמים, ללא סיבה מספקת, לא הגישו במועד לפקיד השומה דו"ח בצירוף מאזן וחשבון רווח והפסד מאושרים על ידי רואה חשבון על הכנסתה של נאשמת 1 לשנות המס 2013-2014. מחזורי העסקאות של הנאשמת היו לכל הפחות: לשנת מס 2013: 3,397,252 ₪, לשנת מס 2014: 945,293 ₪.

עיקרי טיעוני המאשימה לעונש:

2. בטיעוניו לעונש הפנה ב"כ המאשימה לערכים המוגנים אשר נפגעו מביצוע העבירות על ידי הנאשמים. מתחם העונש ההולם לטעמה של המאשימה בגין כל עבירה נע בין מאסר על תנאי בצירוף קנס כספי בסך 8500 ₪ והתחייבות לבין 8 חודשי מאסר בפועל בצירוף מאסר על תנאי, קנס בסך 29,200 ₪ והתחייבות. המאשימה מבקשת להטיל על הנאשמים את העונשים הבאים: על הנאשמת קנס כספי סמלי ועל הנאשם שישה חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס כספי לשיקול דעת בית המשפט והתחייבות.

3. לתמיכה בטענתו באשר למתחם העונש ההולם, הפנה ב"כ המאשימה לפסיקה באשר לענישה הנוהגת וציין את השיקולים שנלקחו בחשבון באשר לעונש המבוקש. מצד אחד שיקולים לקולא וביניהם העובדה שהנאשם הודה במיוחס לו וחסך בזמן שיפוטי יקר. כמו כן נלקחה בחשבון העובדה כי הנאשם נעדר עבר פלילי. עוד נלקח בחשבון מצבו הכלכלי של הנאשם והעובדה שמצוי בהליכי כינוס נכסים. מנגד, לחומרה ציין ב"כ המאשימה כי הנאשם לא הסיר את המחדל ואת סכומי המחזורים הגבוהים. בנוסף ציין כי הלכה היא שבעבירות מסוג זה נדחות הנסיבות האישיות מפני האינטרס הציבורי ועתר לאימוץ העונש אותו מבקשת המאשימה.

עיקר טיעוני ב"כ הנאשם לעונש:

4. בטיעוניה לעונש הפנתה ב"כ הנאשם לכך שהנאשם הביע חרטה על מעשיו, הודה וחסך זמן שיפוטי יקר. בקשר לכך הדגישה כי מיד כשהתברר לנאשם שלא ניתן להסיר את המחדלים, לא ביקש דחייה נוספת וההגנה הגיעה ערוכה לטיעון לעונש. בנוסף, טענה כי לאור העובדה שהדוחות שהיה על הנאשם להגיש היו דוחות הפסדיים, קופת המדינה כלל לא ניזוקה, ולמעשה במעשיו חסך הנאשם כספיי ציבור ולא להפך. ב"כ הנאשם ביקשה לראות באי הגשת שני הדוחות אירוע אחד, לאור טענתה לפיה המדובר בעבירות שנמשכו על פני תקופה אחת. באשר לנסיבות ביצוע העבירות טענה כי הנאשמת החלה להתדרדר כבר בשנת 2013 ובשנת 2014 נסגרה סופית. כיום מועסק הנאשם כשכיר, מצבו הכלכלי קשה ואף ניתן צו כינוס בעניינו. ב"כ הנאשמים הגישה את 1/1 תלוש המשכורת של הנאשם והדגישה כי משכורתו מפרנסת את משפחתו המונה 7 נפשות. לטענת ב"כ הנאשם, בנסיבות אלה, שליחתו של הנאשם למאסר ולו בעבודות שירות תגדע את מטה לחמו של הנאשם ותפגע קשות במשפחתו.

5. ב"כ הנאשם הפנתה למאמצים שעשה הנאשם לשם הסרת המחדל אשר לא צלחו ואף לעובדה שנעזר לשם כך ברואת חשבון. בהקשר זה ציינה כי לאור חוסר מסוים לא יכולה הייתה רואת החשבון לחתום על הדוחות כמבוקרים וכי כל ניסיון לקבל מהספקים מסמכים חסרים לא צלח, בין אם מאחר וספקים אלה כבר אינם קיימים ובין אם בשל חוסר רצונם לשתף פעולה עם הנאשם לאור חובותיו. כן ציינה שהנאשם פנה לרשות המסים, נפגש עם הרכז שטיפל בעניינו על מנת להגיע להבנות ואף שילם סכום של מאות שקלים בגין חוב קודם.

6. נוכח המפורט בטיעוניה ולאור מצבו הכלכלי וכלל הנסיבות שפורטו, מבקשת ב"כ הנאשם לגזור על הנאשם עונש בתחתית המתחם הכולל מאסר על תנאי לצד קנס שבין 0 שקלים לבין אלפי שקלים בודדים בלבד, המשקפים את מצבו הכלכלי והתחייבות. גם ב"כ הנאשם הגישה פסיקה התומכת בטיעוניה.

דברי הנאשם

הנאשם ציין כי הוא אינו עבריין מס אלא אזרח שומר חוק כל חייו וביקש מבית המשפט לדון אותו לקולא על מנת שיוכל להמשיך לעבוד ולפרנס את משפחתו. כן פירט ששירת בצה"ל כלוחם וכך גם במילואים. לדבריו פתח את הנאשמת בשנת 2012 על מנת לפרנס את חמשת ילדיו בכבוד ולא במטרה לעבור עבירה על החוק. בנוסף ציין כי במסגרת הסכם הזיכיון חויב לעבוד עם רואה חשבון של הרשת. הנאשם הדגיש כי הזרים כספים מכיסו לעסק שהיוו את כל חסכוניותו וכשהבין שלא יוכל לשלם את חובותיו סגר את העסק, בסוף אוגוסט 2014, בתום מבצע צוק איתן שפגע בעסקים רבים. הנאשם הוסיף כי הוא נמצא כיום בכינוס נכסים וכן כי עשה ככל יכולתו להשיג את החומר החסר על מנת להשלים את

הדוחות ולהסיר את המחדלים.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

7. קביעת מתחם העונש ההולם נעשית על פי עיקרון ההלימה. במסגרת קביעה זו יש להתחשב בערך חברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות ביצוע העבירה. אי דיווח במועד על פי הוראות החוק, פוגע בשיטת גביית המס ואף גורם לחסר של ממש בקופת המדינה משלא משולם המס הנובע מהדוחות אשר לא הוגשו. ערך חברתי ברור נוסף הוא שוויון נטל המס. התייחסות סלחנית לאי קיום הוראות החוק עלולה להביא להיעדר מוטיבציה של כלל ציבור משלמי המסים לדווח ולשלם מסיהם כנדרש על פי חוק. אי הגשת הדוחות אף פוגע בפקוח רשות המסים כששיטת המס מבוססת על האמון שנותנת רשות המסים בנישום, שיגיש דיווחיו כדין במועד ואף ישלם את המס ככל שזה מתחייב.

8. כפי שצינתי לא אחת, הגם שנהוג לכנות את סוג העבירה בה הורשע הנאשם "עבירה טכנית" והיסוד הנפשי הדרוש להרשעה בעבירה מסוג זה אינו כולל כוונה להתחמק ממס, לטעמי מידת הפגיעה בערכים המוגנים הנגרמת מביצועה של העבירה איננה טכנית כלל ועיקר ויש בה חומרה ממשית ומשמעותית, מאחר ושיטת חישוב המס וגבייתו מבוססת על קיום הוראות החוק.

9. בתי המשפט עמדו לא אחת על חשיבות הרתעת הרבים כאשר עסקינן בעבירות מס. ברע"פ 3857/13 **יצחקיאן נ' מדינת ישראל** (30.07.2013) (להלן: "**עניין יצחקיאן**") ציין בית המשפט:

"עבירות המס, בהן הורשע המבקש, חותרות תחת ערך השוויון, הן גוזלות כספים מהקופה הציבורית ופוגעות במישרין ביכולותיה הכלכליות של המדינה ובאיתנותה הפיננסית. אין צריך לומר, כי פגיעה זו ניכרת, בעקיפין, בכיסם של כל אחת ואחד ממשלמי המיסים בישראל ... על יסוד טעמים אלו, השתרשה בפסיקה העמדה, לפיה יש להשית על עברייני המס עונשי מאסר לריצוי בפועל וקנסות משמעותיים, תוך מתן משקל הבכורה לשיקולי ההרתעה והגמול והעדפתם על-פני נסיבותיו האישיות של העבריין".

10. באשר לנסיבות ביצוען של העבירות, במקרה דנן המדובר בשתי שנות מס בהן ללא סיבה מספקת, לא פעלו הנאשמים להגשת הדוחות כנדרש. לנאשמת מחזורי פעילות גבוהים ובפרט יש לתת את הדעת למחזור הפעילות בשנת 2013 העומד על כ- 3,397,252 ₪. בנסיבות אלה, קשה להלום טענה לפיה העבירות בוצעו על רקע קושי כלכלי, ובכל מקרה וגם אם היה קיים אותו קושי כלכלי נטען- אין בו כדי להצדיק או להפחית באופן ניכר, בנסיבות המקרה דנן, מחומרת העבירה. אמנם הנאשמת הפסיקה פעילות באוגוסט 2014, לדברי הנאשם בשל אותם קשיים כלכליים ויש לשקול עובדה זו בין יתר הנסיבות. יחד עם זאת לא הוברר די צורך, מדוע, אם התדרדרות הנאשמת החלה בשנת 2013 כך שלא יכולה הייתה להגיש דוח לשנה זו לא הופסקה הפעילות מיד בסוף השנה. טענת ההגנה לפיה הנאשמים, בביצוע העבירות, למעשה "חסכו מס" לציבור שכן דוחות הנאשמת היו הפסדים, היא טענה שאיננה יכולה להתקבל. ראשית, לא בוסס בראיות שדוחות הנאשמת היו הפסדיים והגם שהיקף המחזור אינו מעיד בהכרח על רווח, וודאי שיש לו משמעות בעת בחינת נסיבות העבירות. מקום בו לא הוגש דו"ח. שנית, לו היו מתכבדים הנאשמים ומגישים דיווחיהם כחוק, יכולה הייתה רשות המסים האמונה על פי חוק על בדיקת הדוחות וחישוב המס לבחון ולוודא שאכן

המדובר בדוחות הפסדיים. משלא פעלו כך הנאשמים, אינני מוצאת לתת משקל ממשי לטענה. יחד עם זאת, לטענה בדבר הפסדים יינתן משקל מה במסגרת בחינת נסיבות ביצוע העבירות ובחינת מידת הנזק שנגרם ממעשי הנאשמים.

11. על פי הענישה הנוהגת, הענישה בעבירות מסוג זה היא ממשית ומוחשית, להסרת המחדל נודעת משמעות רבה, ובאופן רגיל, משלא מוסרים המחדלים, כוללת הענישה עונש מוחשי של מאסר בפועל, לעיתים בעבודות שירות ובמקרים חמורים יותר מאחורי סורג ובריה, לצד קנסות ומאסר מותנה מרתיע. ראו כפי שהפנתה המאשימה רע"פ 2933/15 **דני קלה נ' מדינת ישראל** (5.5.2015), וכן עניין יצחקיאן ורע"פ 4323/14 **מולדובן נ' מדינת ישראל** (26.06.2014) שם נגזרו על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל, 6 חודשי מאסר על תנאי וקנס. עוד ראו רע"פ 3120/14 **רון נעים נ' מדינת ישראל** (8.5.2014), עפ"ג 5568-07-08 **יגאל ארזים נ' מדינת ישראל** (25.2.2008), ת"פ 5161-10-09 **מדינת ישראל נ' א.א. אלומיניום בע"מ ואח'** (12.3.2012), עפ"ג 9841-04-12 **אינטרטור נ' מדינת ישראל** (27.2.2013).

12. מתחם הענישה אליו הפנתה המאשימה ביחס לכל דוח - הוא אירוע לטענתה, תואם את מדיניות הענישה הנוהגת והוא אף המתחם אליו טוענת המאשימה באופן רגיל ולא הוצע מתחם אחר על ידי ב"כ הנאשם. באשר למספר האירועים, מצאתי כי במקרה דנן מדובר בשני אירועים, אחד בגין כל דוח שלא הוגש (ראו רע"פ 1688/14 **כץ נ' מדינת ישראל** (9.03.2014)). לאחר שקילת כל האמור לעיל, מצאתי לאמץ את המתחם לעונש המאסר אותו הציעה המאשימה, בין מאסר על תנאי לשמונה חודשי מאסר בגין כל עבירה - היא אירוע, הגם שבעת גזירת הדין נכון יהיה לחפוף במידת מה בין המתחמים.

13. לעניין מתחם הקנס, ב"כ הנאשם ביקשה לקבוע את המתחם בין 0 שקלים לבין אלפי שקלים בודדים בלבד תוך שהפנתה למצבו הכלכלי של הנאשם, ולקביעות בתי המשפט בעפ"ג 28376-10-13 **יחזקאל נ' מדינת ישראל** (18.12.2013) ובת"פ 52094-12-12 **מדינת ישראל נ' ש.ל.פ מעדניות בע"מ** (29.12.2016) (להלן: "**עניין שלף**"). המדובר בעבירות שנעברו לצורך הפקת תועלת כלכלית. לטעמי, ועל פי פסיקת בית המשפט העליון, בסוג זה של עבירות קיימת חשיבות ממשית לענישה כספית משמעותית אשר תלמד כי אין אף תועלת כלכלית לצד העבירות כשעונש של קנס הוא ממין העבירה. גובה הקנס מושפע גם מהסכומים מושא כתב האישום, מהשיטתיות שבביצוע העבירות וממשך אי הדיווח. בעת קביעת המתחם יש להידרש גם לשאלת יכולתו הכלכלית של הנאשם. אינני סבורה כי יש להימנע מהשתת קנס במקרה הנדון, או לקבוע כי רצפתו תעמוד על 0 ₪. יש לזכור כי בעניין שלף דובר בנאשמים אשר הסירו את המחדלים, הנאשמת ילידת 1942 מצבה הכלכלי קשה ובעלה חולה ומטופל. זהו לא המצב בעניינו. על פי תלוש המשכורת מרוויח הנאשם סך של כ- 9,000 ₪ בחודש, סכום שאינו מבוטל. המדובר בנאשם צעיר יחסית וכוחו במוותניו. בראי האינטרס הציבורי ובכורתו במקרים מסוג זה, תוך התחשבות במצבו הכלכלי של הנאשם מצאתי להעמיד את מתחם הקנס בין אלפי ₪ ל- 10,000 ₪ בגין כל אירוע.

גזירת העונש המתאים לנאשם

14. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

15. בעת גזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. הנאשם יליד 1975 נשוי ואב לחמישה ילדים בגילאי שנה עד 14 שנים. נכון להיום הנאשם שכיר (נ/1) המפרנס, כאמור, משפחה בת 7 נפשות. אין ספק כי עונש מאסר עלול לפגוע בו ובמשפחתו ויש ליתן לכך את הדעת. הנאשם הודה ונטל אחריות על מעשיו וחסך זמן שיפוטי ובכך יש נסיבה לקולא. הנאשם נעדר עבר פלילי וזוהי הסתבכותו הראשונה, עד למועד ביצוע העבירות ניהל אורח חיים נורמטיבי, שירת בצה"ל בלבנון ואף משרת במילואים שירות קרבי. נתתי דעתי לטענה כי קריסת העסק הובילה לקריסתו האישית של הנאשם ולמחדלים מושא כתב האישום כך שעת שהיה על הנאשם להגיש את הדו"ח לשנת 2013, לא היה ביכולתו לממן רואה חשבון. בנוסף, לקחתי בחשבון את הטענה שהנאשם ניסה להסיר את מחדליו, לשם כך נעזר ברואת חשבון אשר קבעה כי לא ניתן לחתום על הדוחות כמבוקרים בשל חומר חסר, אותו ניסה הנאשם להשיג מספקיו, ללא הועיל. עוד נתתי דעתי לדברי הנאשם לפיהם הכניס מהונו האישי על מנת להציל את הנאשמת ואף שילם לעובדים מכיסו בתום פעילות הנאשמת.

16. כאמור, הנאשמים לא הסירו את המחדלים מושא כתב האישום. נתתי דעתי למאמצים לעשות כן ואלה יובאו בחשבון בעת גזירת הדין, אך וודאי שאין בהם כדי להביא להקלה הניתנת למי שפועל ומצליח להסירם. כידוע, להסרת המחדלים בסוג זה של עבירות משמעות רבה לעניין הענישה (ר' רע"פ 7851/13 **חדר עודה נ' מדינת ישראל** (3.9.2015)). באשר לטענת הנאשם לפיה ניסה אך לא עלה בידיו להסיר את המחדל בשל העדר שיתוף פעולה מצד ספקיו או סגירת עסקם. אין בסיבות אלה לשנות את התמונה. אין בנסיבות אישיות או אחרות של נאשם ובכלל זאת אי יכולת להסיר מחדלים מטעמי מצב כלכלי או מסיבות אחרות כדי להביא על בסיס כך להקלה בעונש חרף אי הסרת המחדל. במאמר מוסגר אציין כי הסרת מחדלים משמעותה הגשת הדוחות כדוחות מבוקרים וראו בהקשר זה כפי שהפנתה המאשימה: ת"פ 5161-10-09 **מדינת ישראל נ' א.א. אלומיניום בע"מ ואח'** (12.3.2012) (עפ"ג 9841-04-12 **אינטרטור נ' מדינת ישראל** (27.2.2013)) וכן עפ"ג 5568-07-08 **יגאל ארזים נ' מדינת ישראל** (25.2.2008). בהקשר זה נתתי דעתי למצבו הכלכלי הקשה של הנאשם ולעובדה שניתן צו כינוס בעניינו.

17. צודק ב"כ המאשימה בטענתו כי בסוג זה של עבירות יש ליתן את הבכורה לשיקולי ההרתעה ובכלל זאת הרתעת הנאשם והרתעת הרבים, על פני שיקולים אישיים, כפי שגם נקבע לא אחת על ידי בתי המשפט. (ר' לדוגמא **עניין יצחקיאן**). יחד עם זאת, יש לזכור כי שיקולי ההרתעה אינם מאיינים את הנסיבות האישיות. יש לערוך איזון מתאים בין כלל נסיבותיו האישיות של הנאשם אשר הובאו לעיל ולתת את הדעת לחשיבות ההרתעה המוגברת בעבירות הנדונות בעת בחינת העונש שייגזר בתוך מתחם הענישה שנקבע.

18. לאחר שקילת מכלול הנסיבות שלעיל כאמור, מצאתי לגזור על הנאשם בגין ביצוען של העבירות מושא כתב האישום עונש ברף האמצעי של מתחם העונש באשר למאסר, בשים לב לבקשת ההגנה להשתת קנס מידתי ונמוך ובשל הצורך באיזון בין רכיבי הענישה.

19. על כן אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

לנאשם 2 : מאסר בפועל לתקופה של 4 חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות על פי חוות דעת הממונה על עבודות השירות, **במתנ"ס רמת אליהו, ברח' אבא סילבר 2, ראשון לציון** הנאשם יתייצב **ביום**

18.10.17 בשעה 8:00 במפקדת מחוז מרכז, יח' עבודות שירות. מובהר כי יתכנו שינויים במקום העבודה ושעות העבודה כמפורט בחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בעבודות שירות.

לנאשם 2 מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירת מס עפ"י פקודת מס הכנסה מסוג עוון.

לנאשם 2 קנס בסך ₪7,000, או 15 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-25 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, **כשהראשון בהם ביום 1/3/18**, לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון.

הנאשם 2 יחתום על התחייבות בסך ₪12,000, להימנע במשך שנתיים מהיום מביצוע העבירות בהן הורשע. לא יחתום הנאשם, ייאסר לתקופה של 20 ימים.

לנאשמת 1 קנס סמלי על סך ₪100 אשר ישולם תוך 7 ימים.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית משפט המחוזי בתל אביב.

ניתן היום, ה' תשרי תשע"ח, 25 ספטמבר 2017, במעמד הצדדים.